

REPRODUKTION - ETIK

Viden på bordet den 1. november 2009

Dyrlæge og opdrætter
Birgitte Schjøth,
Canicold Hundesædbank

Etik

- ▣ Er det i orden at kastrere og sterilisere vore hunde i en ung alder?
- ▣ Hvorfor gør vi det?
- ▣ Er det for hundenes skyld?
- ▣ Er det af bekvemmeligheds grunde?
- ▣ Mere viden om fordele og ulemper

Hvad taler for? Hanner

- ▣ Eliminerer den <1 % store risiko der er for udvikling af testikelkræft
- ▣ Reducerer risikoen for godartet forstørret prostata
- ▣ Reducerer risikoen for dannelse af fistler ved endetarmen
- ▣ Kan sandsynligvis reducere risikoen for udvikling af diabetes

Hvad taler imod? Hanner

- ▣ Hvis det gøres før 1 års alderen øger det signifikant risikoen for knoglecanser
- ▣ Øger risikoen for hjertecanser (hemangiosarkom) med en faktor 1,6
- ▣ Tredobler risiko for hypothyreoidisme
- ▣ Tredobler risikoen for fedme udvikling
- ▣ Øger risikoen for udvikling af knogle problemer

Hvad taler for? Tæver

- ▣ Hvis sterilisering før 2,5 års alderen reduceres tendens til udvikling af mælkekirtel tumores
- ▣ Eliminerer / fjerner risikoen for udvikling af livmoderbetændelse
- ▣ Reducerer risikoen for udvikling af fistler ved endetarmen
- ▣ Eliminerer risikoen (< 0,5%) for udvikling af tumores i ovarier/uterus

Hvad taler imod?

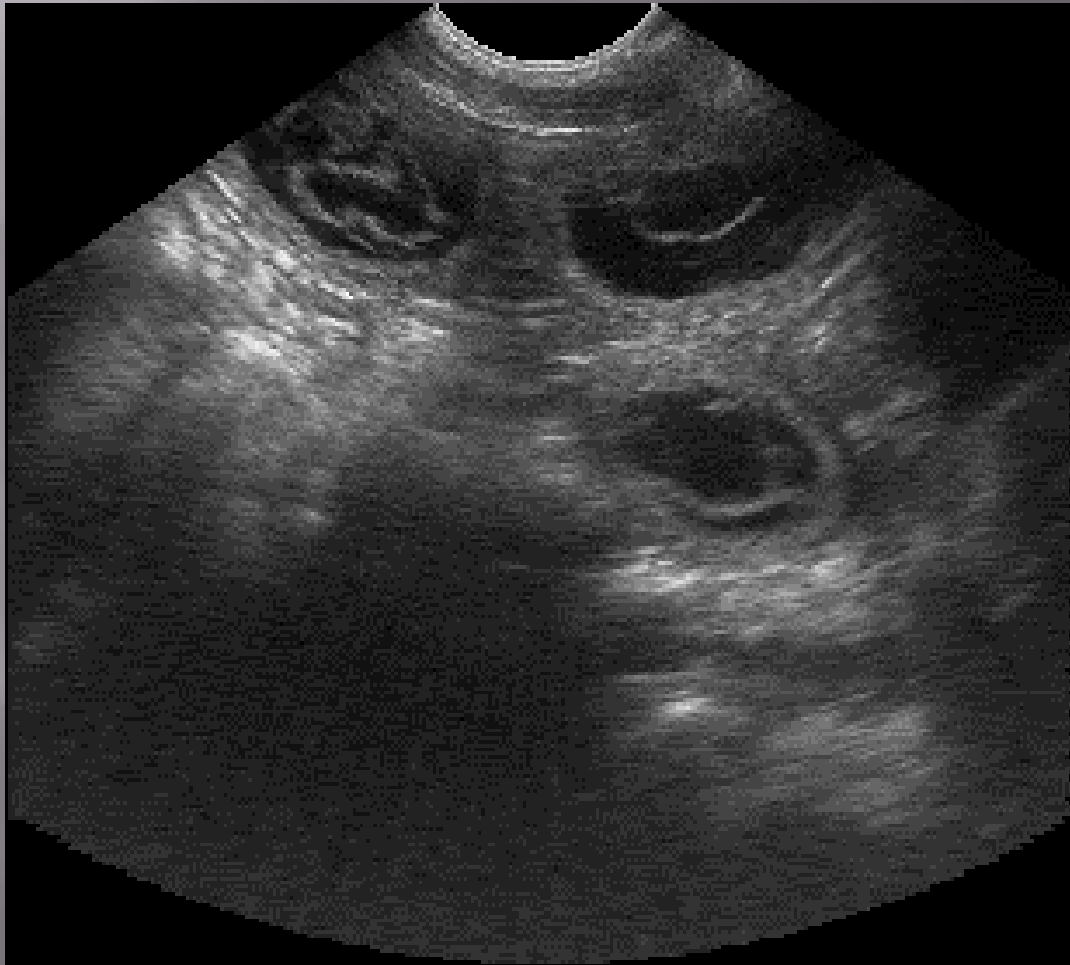
Tæver

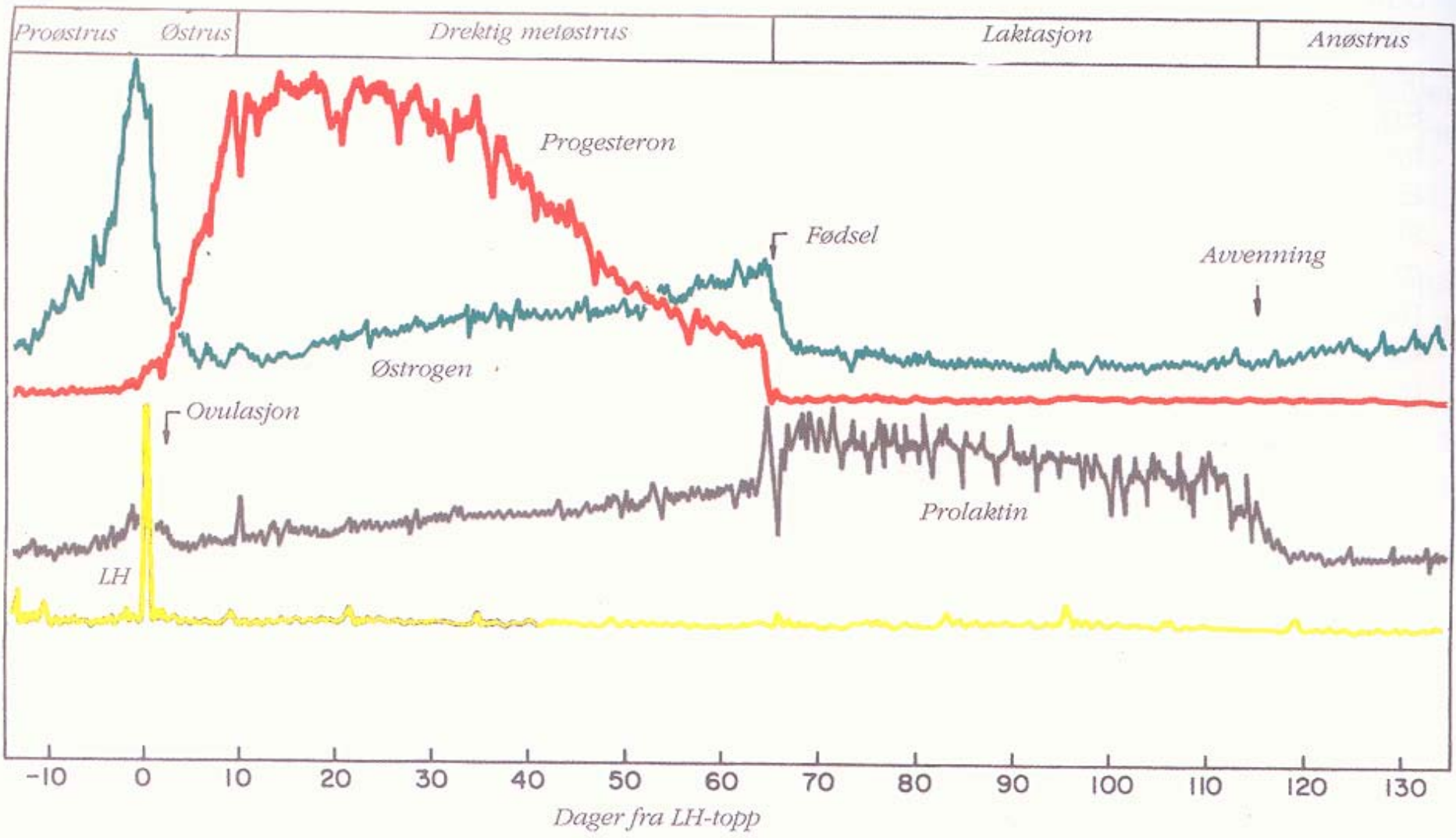
- ▣ Hvis gjort før 1 års alder øger det signifikant risikoen for knoglecanser
- ▣ Øger risikoen for dannelse af hemangiosarkom i milt med en faktor 2,2 og i hjerte med fakt. >5
- ▣ Tredobler risiko for udvikling af hypothyreoidisme
- ▣ Øger risikoen for udvikling af fedme (fakt.1,6-2)
- ▣ Kan forårsage urininkontinens hos 4-20%
- ▣ Øger risikoen for urinvejsinfektioner med fakt. 3-4
- ▣ Øger risikoen for ydre og indre infektioner i og omkring skede, spec. hos de der steriliseres før puberteten

Nyere veterinære produkter

Brugen af anti-progestiner

Alizin Vet.

- ▣ Provokeret abort – tyvparring
- ▣ Pyometra – livmoderinfektion
- ▣ Igangsættelse af fødsel
- ▣ Eksempel: Singleton
- ▣ Forkortelse af østrus intervaller

Medicinsk kastration

- ▣ Hvorfor?
- ▣ Før anvendte man Perlutex og Promon (medroxyptogesteron)
- ▣ Bivirkninger
- ▣ Etik

SUPRELORIN

- Hvad er det?

Et implantat der indeholder deslorelin, en gonadotropin releasing hormon antagonist

Kemisk sterilisation - som er reversibel.

Sexhormonerne deaktiveres og der produceres ikke mere testosteron.

Hannen bliver steril efter 6 uger
- virkningen holder i mindst 6 måneder.

Godartet prostata hypertrofi

- ▣ Mere end 80% af alle hanhunde over 5 år
- ▣ Forårsaget af kønshormonet testosteron
- ▣ Mavesmerter og vanskeligheder med afføring og urinering, blod i urinen og bevægelseshæmning.
- ▣ Før brugte vi Perlutex/Promon
- ▣ Bivirkninger
- ▣ I dag bruge vi Ypozane (Osateronacetat), der hæmmer virkningen af overproduktion af testosteron

Kejsersnit

- ▣ Monitorering af fødselsforløb - skanning
- ▣ Progesteronmåling
- ▣ Alizin

- ▣ Hvor ofte - etik

Bestilt kejsersnit

- ▣ Etik - er det i orden?
- ▣ Problemracer:
Bulldogs
Chow Chow
Skotsk Terrier

m.fl.

Artificiell inseminering

- ▣ Vi skal bevare hundenes evne til selv at kunne parre sig
- ▣ Problemracer: mange!
- ▣ Udbredt brugt i visse racer
 - selvom de kan selv!
- ▣ Hjemme insemineringer
 - er det lovligt?
- ▣ Ukyndige ejere

Skedebunden

“Vores far kom i en termoflaske fra England”

Brug af kølesæd

- ▣ Mere udbredt
- ▣ Ganske nemt
- ▣ Ikke specielt dyrt
- ▣ Bedre næringsvæsker i dag
- ▣ Længere holdbarhed i dag
- ▣ Logistik problemer

Kølesæd (chilled sperm)

- ▣ Kun 2. fraktion – den spermrige fraktion
- ▣ Centrifugering
- ▣ Tilsætning af næringsvæske
- ▣ Nedkøling til $4-5^{\circ}$
- ▣ Pakning i neophorboks m.køleelementer
- ▣ Vetr.attester
- ▣ Endelig pakning og afsendelse
- ▣ Kan anvendes op til 5 døgn – måske mere

Neopor el. styrofon boks

Transport over grænserne

Her er Mana
Hans far kom fra
Sverige i en
termoflaske

Transport over grænserne

12 hvalpe født i USA
- deres far kom fra
Danmark i en fryse
container
- han hed Mana

Brug af frostsæd

- ▣ Kan gemmes uendeligt længe
- ▣ “Gamle” gener kan hentes frem – eller smides ud!
- ▣ Nye gener kan hentes hjem
- ▣ Importeres – eksporteres “til senere brug”

opbevaringstank

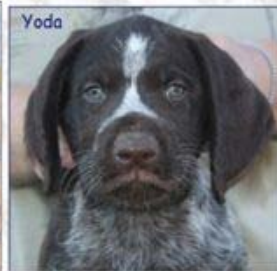

“dryshipper”

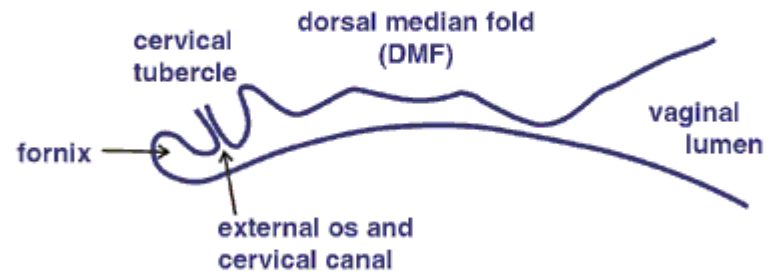
Kan sendes over lange strækninger

Sixtus/Leena 6 weeks

PARACERVIX

Endoskop med påsat kamera

Vores far kom i en frysetank fra Canada

- mon det snart er vores tur?